Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1191 — NGÀY THỨ TƯ 12 JUILLET 1922 — NGÀY 18 THÁNG NĂM NHUẦN ANNAM NĂM NHÂM TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm....	12$00	15$00
Sáu tháng....	6.50	8.00
Ba tháng....	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報 六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 8, rue Tronchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

Về việc lãnh tiền các số trúng

Trong kỳ xổ số quốc-trái hôm ngày 1er juin 1922

Tại sở Ngân-khố (kho-bạc) các nơi, kể từ ngày 15 juillet 1922, ai có trúng số thì đam lại mà lãnh tiền (điều thứ 4 trong lời nghị 11 octobre 1922).

Những số nào trúng 100 đồng thì cứ đam trình giấy số mà lãnh, nhưng phải trừ thuế, không cần phải đam nạp trước tại kho-bạc như các số trúng lớn rồi mới lãnh được.

Những số trúng 500 đồng 1000 đồng hay là 10000 đồng thì phải nạp trước tại kho-bạc, để ở ngoài Hanoi người ta ráp cái giấy số với cuốn sổ biên ai coi có hiệp nhau không, rồi chừng mới cho giấy dạy trả, thì kho-bạc mới trả cho.

Những số trúng lớn hiện giờ nên đam nạp trước tại kho-bạc trong tỉnh mình đi.

THUỐC TIÊN THUỐC PHẬT

(Tiếp theo)

Không những người xứ ta, đồng chủng đồng tộc, đồng thinh, đồng khí với ta, gạt lấy của ta đặng rồi còn cười ta ngu ngốc mà thôi, còn nhiều thứ dân nước khác tới ký ngụ đây lâu ngày rồi, hiểu chút đỉnh tiếng ta, biết nhiều ít ý ta và thấy rõ chỗ yếu của ta, cũng hay thừa lấy dịp mà thủ lợi vậy. Trong sự thủ lợi của họ, phần nhiều cũng chẳng chi ngoài nghề làm thuốc và bán thuốc. Cũng quảy gói rảo đi khắp chợ cùn quê, cũng rao bán những thuốc Tiên, thuốc Phật cho người Annam ta mà lấy tiền vậy. Lấy đặng nhiều chừng nào, thì cũng cười ta ngu ngốc chừng ấy vậy, chớ phải gạt ta, mà lấy của ta đặng rồi có lòng thương xót ta đâu. Cười ta một câu nặng nề hơn hết là có của không biết dùng, dại mà hay làm mặt khôn, mê-muội cho đến đỗi họ nói chi nghe nấy, biểu sao chịu vậy. Thử xem một năm chi cuối biết bao lũ dung-y bày hàng trong xứ ta mà phỉnh phỉnh. Ngoài lũ thầy tu núi thường hay bày đều dặt chuyện dụ dỗ phe mê-tín dị-đoan nhứt là hàng phụ nữ ta còn hay xu-phụ phát pháp thần quyền khiến việc thỉnh bùa cầu thuốc lấy lợi mà đắp đổi cho qua những ngày ẩn dật núi non, nhàn cư vi bất thiện, còn thấy những dung-y tay cầm quạt, mình bận áo dài, đầu vấn khăn coi ra nho nhả, sau lưng có thằng con-con xách gói theo làm đệ-tử, rảo đi làng nầy sang làng kia, tổng kia sang tổng nọ, trước là ngồi dạy học trò cho có chỗ ở ăn, sau mới ra nghề làm thuốc, biết bao mà kể xiết. Ngoài cái lũ dung-y đó, còn thấy hiện thời, những anh-chị Bóng-chàng sấm thuyền chở thuốc đi dạo chợ nầy sang chợ nọ, trước là cúng ếm phép phù, sau là bán thuốc cứu dân độ thế! Tục đời hằng vì: Rượu ngon chẳng cần đán nhản. Thầy giỏi thuốc hay không thèm bán rao; chớ có cái thứ thầy giỏi nào, thuốc hay nào mà phải đi rảo khắp thôn lân tìm tới cửa người mà hỏi. Nghề thuốc nghề thầy gì mà đê tiện quá lẽ đi vậy! Ấy là người Annam, Nam-kỳ hay là Trung-kỳ gì cũng là người Annam. Ngoài ra nữa tôi đã có nói, còn một thứ người ngoại bang đến ký ngụ đây, dòm thấy trong xứ, nghề bán thuốc dễ kiếm ăn, cũng bày hàng phỉnh phỉnh. Trước hết, tôi chỉ lũ đi mãi-võ bán thuốc dán. Đi tới đâu, lựa chỗ đông người bày ra mãi-võ. Thiên-hạ tựu coi đông rồi, chúng nó mới dùng đồ nặng nề mà đánh dập vào mình cho bầm cho sưng, xem thật quá sức người, mắt nào không gớm ghiết, rồi lấy ra một miếng thuốc dán, dán lên chỗ bầm sưng ấy, tức thì tang máu hết sưng liền. Cho mọi người đứng coi xem thấy tài hiệu nghiệm, bấy giờ mới lấy ra một mớ thuốc dán hỏi ai mua mà bán. Một cắc một miếng! Thấy hay và rẻ vậy ai chẳng muốn mua; một cắc bạc là bao mà tiếc! Mua rồi cũng chưa nghĩ biết nếu quả thuốc thần hiệu như thế, ai để bán cho một cắc mà mua; nếu có ai rõ biết cơ gian nói giùm, đã chẳng cám ân lại giận. Coi tánh tình người mình còn như vậy đó, biểu sao không bị chúng gạt lường. Không những một lũ mãi-võ ấy thôi, còn thấy biết bao khách-trú bày hàng dầy chợ. Chợ nào bây giờ cũng có khách-trú ngồi bán thuốc, nhứt là chợ Saigon-Chợ-lớn. Thuốc huờn thuốc tề, thuốc táng, thuốc tiêu gì đủ thứ. Bất kỳ bịnh gì đến hỏi mua cũng bán bấy nhiêu, không chi lạ nữa. Nói rằng thuốc *bá-chứng* hay lắm, ngậm vào thấy mạnh liền chẳng luận ít nhiều, đôi cắt cũng xong, năm ba tiền cũng phải. Vậy mà mỗi buổi chợ đông cũng thấy người Annam tới mua nườm-nượp vậy. Ế ẩm gì mà lo! Thâm thay, nóng lạnh nhức đầu, vang mình sốt mẩy gì cũng cứ chạy ra mua; còn chỗ phải thuốc phải thầy, thí của thí công, cho không mà không tìm tới! Vậy mà chưa phải hết! Hãy còn thấy một lũ dung-y khác nữa sợ còn có người bịnh làm biếng ra chợ mua thuốc, nên quảy tráp đi, tốp thì làm thầy, tốp thì bán thuốc. Nhớ lại coi, Saigon nầy, bất kỳ đàng nào ngã nào, xóm nào hộ nào, có ngày nào là ngày không nghe rao:

« Ai mua thuốc dán không?

« Ai mua thuốc dức lầu, lau bụng,
« thuốc ho, thuốc suyễn, thuốc tức,
« thuốc dét, thuốc kiết, thuốc lau máu?

« Ai có dức tay, dức chưn, sanh
« u, sanh lát, sanh ghẻ, dán thuốc
« lành »

« Ai có dức cái dăn, khoán một cái
« hết tức thì ».

Thử kêu vào coi, thấy một thùng chất dầy những gói nhỏ gói lớn; mà cũng chẳng chi lạ hơn là thuốc huờn, thuốc tề, thuốc tiêu, thuốc táng; thuốc bá chứng! Không nhản hiệu không danh y tánh dược gì mà coi; cứ việc thách trả bán mua, như mua cá, mua tôm mua bầu, mua mướp giữa chợ đó vậy. Bán rồi lấy tiền đi, uống vô có bề gì thì chịu lấy. Tới việc nó cứ việc chối ngay, thuốc có nhản hiệu gì để làm bằng cớ. Ấy là tay bán thuốc. Còn tay làm thuốc là khác nữa. Ba bốn tên khách Sơn đông, ăn mặc đoàn hoàn, nón giày sạch sẽ, quần áo bảnh bao, tay đeo đồng-hồ vàng, răn bịch vàn, ôm tráp đi dạo xóm. Coi mạch bằng ống cao-su; đặt ống vào mạch, kề tai nghe, nghe qua đàng tử sanh liền biết!!! Dở sách đưa cho bịnh coi, chữ Quốc-ngữ chữ Tàu có đủ. Không có chữ Langsa!!! Với ai cũng coi bấy nhiêu, nói láp-giáp một hồi rồi ép người mua thuốc. Mua phải mua đủ mười hai gói. Giá nào cũng chịu. Uống vào không hại mạng người, mà bịnh cũng không thêm không bớt. Thầy đi mất rồi! Ôi, ai là người có trí nghĩ coi hại là bao? Một sự quê dốt của mình không những hại một mình mình, làm hại cho đến y-khoa trong xứ. Mãn có tin dị-đoan, nghe nói thuốc Tiên thuốc Phật mà mê, theo dùng, đã tốn của hại mình, lại còn hại cho y-khoa không tấn hóa. Chưa biết tới bao giờ, người Annam mới hết tin lũ dung-y gạt đời, bán những thuốc Tiên thuốc Phật.

Ước chi Chánh phủ ghé mắt xem chừng lũ dung-y; trừ tuyệt lũ dạo làng bán thuốc Tiên thuốc Phật ấy, thì y-khoa Langsa trong xứ nầy mới đặng ngày trọng dụng.

Mộng-Huê-Lầu

Nông-nghiệp Tương-tế-hội

Là cái cơ-quan để khoáng-trương nguồn lợi Nam-kỳ.

(tiếp theo số 1189)

Đại-khái sự lợi ích của hội « **Nông-nghiệp tương-tế** » *đối với nhà nông ta kể trước đó, cái hiệu-quả đã chán-chường, không những phải tỏ vẻ ra rạch-ròi. Đây xin tỏ qua hội Nông-nghiệp trong xứ Nam-kỳ ta là một hội rất trọng hơn các hội và cần nhứt là ta phải lưu-tâm hiệp lại cho thành cái thế-lực lớn lao khoáng-trương các điều kể sau nầy:*

1. — Hội « Nông nghiệp tương tế » trong sáu tỉnh nên hiệp lại dựng lên một hội chánh tại Saigon, trước tra-cứu tình hình việc xuất cảng lúa gạo giao thiệp với ngoại-quốc, sau chấn-chỉnh cách làm ruộng xứ mình cho tinh-hảo: sắm khí-cụ để làm ruộng, như máy cất nước, máy cày và đồ vận tải v. v. . . để cho nhà nông ta mướn.

2. Đã dựng nên cái hội chánh tại Saigon, thì ta có cái thế-lực hiệp-đồng với tàu buôn ngoại-quốc mà định lấy giá lúa gạo của mình và ta có thể sắm nhà máy xay, kho trữ lúa tại Saigon để vận-dụng lúa của nhà nông trong sáu tỉnh.

3 — Hội Nông-nghiệp ta dựng lên có thế-lực chắc-chắn, thì ta có thể xin nhà-nước những tiền công-nho dự-trữ của làng không gởi cho nhà băn (Banque) mà gởi cho hội ta.

4. — Hội ta tuy lập lên, cốt để khoáng-trương nguồn lợi cốc mễ, song chẳng những chỉ một việc lợi ích cốc-mễ, nhứt-thiết đồ thổ-sản xứ ta, hội cũng phải điều-đình việc xuất cảng thâu lại mối lợi của các chú làm trung gian hưởng bấy lâu.

Kể sơ-lược bốn điều trên ấy, tưởng chẳng những một hội « Nông nghiệp tương-tế » ta phải lưu-tâm thôi, mà hàng tứ-dân trong nước ta cũng phải lưu tâm nữa, thế là cái cơ quan để khoáng-trương nguồn lợi Nam-kỳ vậy. Đó, mới hẳn là cái cốt Kinh tế của xứ Nam-kỳ, đó. mới hẳn cái cốt kinh-dinh của Chánh-phủ đối với thuộc-địa nầy.

Trước kia tôi đã nói rằng ông Trần-nguyên-Lượng là một đứng tiên-phong rất cảm-dộng mở mang cuộc ích-lợi cho nông-nghiệp xứ ta, mà cuộc ích-lợi ngày nay đã thấy cái hiệu-quả: nên chi lần lần rồi Long-xuyên, Châu-doc, Can-tho, Soctrang, Baclieu v... các nhà cự-phách cùng do tôn-chỉ ấy mà nối tiếp lên, tuy việc tổ-chức chưa kịp hội « Nông-nghiệp tương tế » Mytho, nhưng mà, cái quang-cảnh trông cũng có vẻ khả-quan vậy.

Nay muốn bàn qua cái chủ-nghĩa lập hội kết xả của xứ ta, để khoáng-trương nguồn lợi trong xứ Nam-kỳ, nếu trừ cái thế-lực Nông-nghiệp, thì dầu ai cũng biết rằng không thể kinh-dinh nên nổi cái thế-lực lớn-lao bền vững. Thật vậy, cái căng-bổn của ta chỉ là một cánh đồng bằng đấy thôi, ta không thể bỏ cái cội mà đi cầu cái ngọn. Ta muốn cho nhành ngọn được sum sê, hoa trái được đậm-đà thì ta phải lua vun bồi cội cả mới được cội cả mới được. Cái cội cả nầy suy ra, không những đủ nuôi nấng lấy cái sanh-tồn cho dân Nam-kỳ, nếu ta biết tổ-chức lên biết khoáng-trương ra cũng đủ nuôi-nấng lấy cái sanh tồn hai phương Trung-Bắc, mà làm cái thế-lực cho nước nhà xã-hội ta sau nầy. Có quả vậy chăng?

Ta muốn biết có quả hay chăng, ta không cần phải suy tính đâu xa, ta chỉ xem kỹ lại thương-nghiệp của Các-chú ở trong nước ta mà coi, kia, Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Nam-kỳ, cuộc kinh-dinh của họ, xứ nào là lớn hơn hết? — Có phải ba xứ ta, chỉ có xứ Nam-kỳ là một chốn để cho Các-chú lập trận công-thương chăng? Ôi! Còn gì nói nữa! Dân Nam-kỳ, in là một đạo quân để vận-lương cho Các-chú đánh đổ ta ngoài thương-chiến thị-trường vậy.

Đương-kiêm là cái buổi dân-tộc giàu nghèo, mạnh yếu cũng do cái chủ-nghĩa ngoài thị-trường, khôn, mau tay lẹ miệng thì sống, dại, chậm chưn trễ bước thì chết, mà dân ta có nghĩ đến cái cơ-quan giàu thạnh của ta đã về tay Các chú chăng? và ta có nghĩ đến phải rút cái đạo quân của ta vận lương cho Các-chú xưa nay đó để vận-lương giúp cho toàn cả đội thương-chiến ta từ rày chăng?

Tôi biết, nếu hỏi đến thế, thì đồng-bào ta còn ai là người không dại mình mà nhớ đến câu: « gánh vàng đam đổ sông Ngô », rồi rút êm về. . . Nhưng ta muốn rút êm về cái đạo quân đã giúp lương cho Các chú ngoài thương trường đó, rồi ai thống-quản cho? Bấy lâu thì có tướng Tàu, bây giờ về tay ta, rồi ta biết có tài điều khiển chăng? Thật, cũng khó lòng quá! Trông lại anh tài trong nước ta, thượng-lưu trong nước ta, phần nhiều chỉ có cái tài giọc ngang trong trường chung-đảnh, lên xuống trên xe cao ngựa béo vậy thôi, ngoài ra những mưu cao kế rộng để bảo-tồn vận-mạng cho giống nòi sau nầy, thì xem dường là không phải phận sự. Ôi! trình độ quốc-dân như thế, sau nầy nước nhà ra sao!

Nay, muốn rút về cái quân vận-lương đã nói trước đó về, cho hạp bề điều khiển, tưởng không đâu bằng là đam về cái đồn Nông-nghiệp của ta đã lập thành đó, mới là. . . Vậy hội « **Nông nghiệp tương-tế** » *ta tính sao? có nên xin phép Chánh phủ mà lập lên một hội chánh ở Saigon chăng? Đó, là cái cơ-quan khoáng-trương nguồn lợi Nam-kỳ ta vậy, mong thay!*

T. T.

Lễ 14 Juillet 1922

CHƯƠNG TRÌNH

Thứ năm 13 Juillet

6 giờ chiều. — Súng cơ Pháo-thủ bắn.

9 giờ. — Dưng cộ-đèn.

Đi ở trại lính 11e Régiment d'Infanterie Coloniale đường Bd. Norodom, đường Mac-Mahon, đường Lagrandière, đường Pellerin, đường d'Espagne, đường Bd. Charner, mé sông, đường Catinat trước Nhà-thờ, đường Bd. Norodom rồi rả tại trại lính.

* * *

Thứ sáu 14 Juillet 1922

7 giờ rưỡi. — Súng cơ Pháo-thủ bắn. Diễu-binh tại đường Bd. Norodom.

9 giờ. — Thi liệng đạn tại trường thi (Square du Camp des Lettrés). trọn ngày có hát bộ, có xích-đu, có...

* * *

12 giờ. — Súng cơ Pháo-thủ bắn.

4 giờ. — Banh của con trẻ tại Philarmonique. Hội Nhạc-tấu.

4 giờ rưỡi. — Đá-banh Ruby tại vườn bồ-rô.

6 giờ. — Súng cơ Pháo-thủ bắn.

Tối bữa ấy thì cả thảy đều thắp đèn.

CHÂU TRI

Quan Nguyên-soái nhứt hạng Thuộc địa, Thống-đốc Nam-kỳ, kỵ giữ các quan Hội-trưởng các hội Phái-viên Thành-phố Saigon-Chợlớn các quan Tham-biện Chủ-tỉnh Chủ-quận và quan Chánh sở Đề-lao tại Côn-nôn.

Tiếp theo tờ Châu-tri của bổn-chức số 132 hôm ngày 26 juin rồi nói về việc lập sổ thừa-sai bổn-quốc, bổn-chức có cho ngài hay rằng rồi đây sẽ có lời nghị bàn tại hội nghị-tư sẽ ban hành đặng:

1° — Phân ranh các quận tuyển-cử về nghị-viên bổn-quốc.

2° — Bày các cách phân trong các quận số nghị-viên bổn-quốc mà mỗi quận phải cử.

3° — Định số và chỗ cử của mỗi quận và chỉ người chủ-tọa cuộc tuyển cử.

Muốn cho bổn-chức có thể nghiên cứu và kiểm soát lại, vậy thì định phải làm sổ ấy từ làng. Mỗi làng thì để tên chữ đầu cho có thứ tự. Ấy vậy làm có một cái sổ trong mỗi tỉnh mà thôi và có một thứ số thứ tự.

Các thừa-sai bổn-quốc nếu làm chủ-điền trong nhiều hạt, thì đam tên vào sổ trong hạt nào mà họ đóng thuế thân đó. Còn những kẻ nào làm chủ-điền trong nhiều làng cũng trong một hạt thì phải đam tên làm thừa-sai trong làng nào họ đứng bộ đó.

Hiện giờ các ngài nên ra lịnh dạy dán trong mỗi làng một cái yết-thị rao cho thiên-hạ biết các hạng người bổn-quốc mà được quyền bỏ thăm và buộc các người thừa sai ấy phải khai tên lập tức tại nhà công-sở.

Mỗi vị thừa sai sẽ có một miếng giấy cát (carte). Giấy cát ấy hiện giờ còn đang in đến chừng nào bổn-chức biết chắc số thừa-sai trong mỗi hạt rồi thì bổn-chức sẽ gởi xuống phát cho. Sau nữa sẽ có gởi lời chỉ dẫn cho về việc định ngày phát giấy cát ấy.

Bổn-chức cũng xin các quan cho bổn-chức biết cái ý-kiến của các quan về việc cần mở thêm trong hạt một phòng bỏ thăm hay là nhiều nữa, ngoại trừ phòng bỏ thăm tại Châu-thành. Ấy vậy bổn-chức tưởng số phòng bỏ thăm nên bày ra ít vậy và hạng có chừng để tùng quyền phòng bỏ thăm ở Châu-thành.

Chỉ trừ ra khi nào đường giao-thông bất tiện cùng là số thừa-sai đông quá thì mới được miễn trừ cái cách nầy

Vô-tuyến điện

Phế-công

Nhơn-công ở kho điện-khí Karkoff bên Rút-xi phế-công là ý tỏ rằng bất phục chánh-phủ Xô-viết buộc tội đảng « xả-hội » nghịch mạng. Nhơn-công các kho xưởng khác bắt chước cũng phế-công theo. Ở các nơi khác có nhơn-công cũng phế-công như vậy.

Đài kỷ-niệm thiết-xa

Quan Thống-soái Foch có dự lễ lạc thành một đài kỷ-niệm thiết-xa để công-trận (Chars d'assaut) tại thành Berry-au-Bac hôm chúa nhựt rồi.

Đua ngựa

Hôm chúa nhựt đua ngựa tại thành Saint-Cloud. Giải nhứt phần thưởng đức Giám-quốc thì Kircublin cỡi ngựa Favori được.

Đua xe-hơi

Cuộc đua xe-hơi chạy vòng Strasbourg, nay còn đương dượt.

Đấu-xảo mỹ-thuật

Ở đền Orangerie tại thành Ba-ri khai cuộc đấu-xảo mỹ-thuật, chẳng hạn là người thuộc về « trường » nào cũng đều được dự cả.

Binh Gờ-réc

Người ta báo tin rằng đạo binh Gờ-réc đã đến thành Confoud rồi từ đó sẽ kéo qua thành Athènes liền.

Phế-công

Trong số 400 ngàn nhơn-công làm máy hãng xe-lửa hết 907 người phế-công song những nhơn-công làm việc thường lệ không phế, cho nên xe-lửa cũng cứ chạy như thường.

Đồn huyển

Quan Binh bộ thượng-thơ cáo-báo rằng lời đồn có một võ tướng Pháp tử-trận trong vụ Gleiwitz là lời đồn huyển.

Paris ngày 4 Juillet 1922

Đức Khải-Định

Đức Khải-Định và quan Thượng Sarraut phản giá về Ba-ri.

A-lơ-măng

Có tin thành Bẹt-lanh rằng nhà viết báo Harden bị người đánh trọng thương

Trái phá nổ

Tại thành Mannheim, một trái phá nổ ở nhà hội quán các hội « đồng-nghiệp hữu ». Nhiều người đờn-bà bị vít tích.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Tại xe-kéo

Hôm kia lối 5 giờ ông V. . . , là người giúp việc tại nhà-in Portail đi cái xe hai bánh. Đến chừng đến đường Massiges và Sohier, thì có một tên xe-kéo ở bên nầy đường nhè khi không chạy ngang qua bên kia đường làm cho con ngựa cất dậy và kéo vụt cái xe vô lề, và va nhằm hư hết, nhưng có một đều may là người thì vô hại.

Chuột nhà-hàng

Trong đêm thứ sáu rạng ngày thứ bảy có hai người Langsa, ở nhà hàng Victoria đều bị ăn-trộm. Phòng của hai người nầy thì đều dính nhau. Ông X... quản-lý nhà khách sạn ấy thức dậy thì thấy cái tủ cạy mở ra còn đồ-đạt đựng ở trong thì mất hết. Còn ông D... thì cũng thức dậy thấy mất một cái bóp-phơi đựng 300 đồng và mất đồ-đạt vàng-bạc đựng trong tủ hết.

Việc nầy sở mật-thám sẽ truy tầm.

Ăn-cắp 19 cái ruột xe-hơi

Người thay mặt cho hãng Douglas có vào đơn thưa ai không biết vào khuấy chơi mà mất hết 19 cái ruột xe-hơi giá 210 đồng 75.

Chết tại cầu tàu

Có đứa nhỏ tên Phạm-văn-Thua, 10 tuổi, con của một tên ăn-mày chết tại cầu tàu Thái-Thuận nên lính chở đem vô nhà xác.

Bắt được

Tên Hồ-v-Trà kêu là Tám bị giải qua Tòa về tội ăn-cắp xe-máy giá 90 đồng.

Hạch đánh Y-nam

Tên cu-li Lê-v-Thanh, vào đơn thưa tên Hạch H... B... A... gát cửa hãng về tội đánh nó có vít tích.

Đầu bếp ăn-cắp của Bồi

Tên Phạm-v-Cam, Bồi đường Barbet số 37 thưa tên Ng-v-D... trước có làm nghề nấu-ăn về tội ăn-cắp một cái đồng hồ vàng của nó giá đáng 275 quan

Kiềng-vàng

Quan Tham-biện Ng-v-Giàu phó Tham-biện tại Longxuyên có thưa ai không biết lấy cây kiềng-vàng của đứa cháu gái của ngài đeo cổ.

Việc nầy còn đang tra xét.

Ăn-cướp

Tên Trang-Cu, bán dừa khô, bữa nọ bổng có một đảng ăn-cướp 8 đứa đến phá cửa vào, đứa cầm tầm-vông vạt nhọn đứa cầm mát thong đánh va và lấy cái tủ sắt đựng 480 đồng.

Làng xóm đến chừng hay đến tiếp-cứu thì đã trễ rồi.

Ba người đánh một

Trảng [illegible]. — Chẳng hiểu vì thù oán việc chi, mà cô Ba-Lê dắc theo 2 cô nữa, đánh một người vợ lính giữa chợ đông, đến đổi lỗ đầu.

Đã giải nội vụ lên Tòa, mà 3 cô nầy, cũng được tha về rồi. Coi bộ khi nuè.

Thằng Phú đâm tôi

Hôm qua, ghe tôi đi gần tới Tràluộc, thấy 1 người trai tơ, bận đồ trắng, tay cầm một con dao, chạy dựa mé kinh, la làng chói-lói. Tôi thấy vậy, bảo bạn thả chèo, hỏi thăm cho biết, thì người ấy nói rằng: « Tên Phú đâm tôi, tôi giựt được dao, mà không ai bắt nó, nên tôi chạy ra ông Phủ mà báo. »

Bò với Bò

Vì người bạn, kiếm chỗ đào đìa, xúc cá rồng-rồng mà nuôi, nên tôi theo bạn ra đồng coi chơi.

Thấy 2 con bò, chém lộn với nhau, một cách rất dữ-dội, thằng chăn chạy lại can, và la om rằng: « Trời ơi! Bò ở một chuồng, một bầy với nhau, sao chém nhau dữ vậy? » Chém một hồi đã thèm, rồi chạy đông hết một con; ấy là: Mạnh đặng, yếu thua đó.

Than ôi! Bò chém với bò, bởi nó là loài thú, còn loài người, mà đâm chém, đánh đập cùng nhau, thì cho là chi? Z.

« Ăn cướp giết người »

Soctrang — Đêm 12 Juin 1922, có một bọn ăn cướp ở làng Tuân-Tức (chớ không phải ở Lương-sơn-bạc) đến đánh nhà Châu-Tỷ. Khi cường đạo ăn hàng đen, hàng đỏ đâu đó xong rồi, kéo neo buồm. Có tên Lâm-Khị ý nghề rượt theo đến một miếng ruộng kia, ăn cướp trở lại ra miếng hồi mã thương, thích tên Khị vong mạng

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc trồi đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quá thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái Đất**

Trungkỳ

HUẾ

Nước mắm

Nước mắm nay đã tràn đến sông Hương, đã gần đến chùa Thiên-mụ. Mỗi năm thường đến tuần tháng sáu thời nước mắm mới tràn đến cầu Clémenceau, năm nay mới hết tháng năm mà nước mắm đã lên đến gần chùa Thiên-mụ, s», với năm ngoái thời năm nay trời ít mưa quá các nơi đồng ruộng lúa ma đã khô héo phần nhiều mà các nơi rẫy bái, các thứ khoai, đỗ, bắp, ngô, chưa kiếp khô cả, nếu trong một tháng năm thuận sắp đến đây mà cứ nắng hanh luôn thời nông và tháng tám rất lấy làm quan tâm lắm vậy.

Phép mắng của ta

Phép mắng chẳng biết là di-truyền từ đâu? Có lẽ từ xứ Lào xứ Mọi gì truyền lại cho người ta mà xem ra cũng có công-hiệu lớn lao lắm — Cách hai hôm nay ở nơi Ao-hồ có anh tây-phải kia vỏ ý mắc-phải một cái xương cá rô to, ngán ở giữa cuốn hong đau đớn nhức-nhối qua lắm,cả nhà hoảng. hết kiếm tìm đủ cách chưng chữa không khỏi, mà người mắc xương càng ngày càng thêm đau, tưởng có lẽ chết. Mãi sau có người mách cho một ông thầy mắng, liền mời đến nhà, ông chỉ dùng lấy một chén nước lã và ba cây hương, miệng đọc thần-chú, tay cầm hương vẽ một đạo phù trên mặt chén nước, rồi cho người mắc xương uống chỉ ba hớp mà cái xương tiêu liền ngay! Xem cái ông hiện của phép mắng như thế cũng rất là lạ, tiếc rằng chẳng ai truyền tâm mà khảo-cứu cho cho phép mắng được càng ngày càng thêm tinh.

Cuộc phát phần thưởng

Phần thưởng tableau d'honneur.
André Klein, phần thưởng thứ nhứt Géographie.
Phần thưởng thứ nhì Lecture expliquée.
Phần thưởng tableau d'honneur
Phạm-tan-Thiết, phần thưởng thứ nhì Géographie.
A accsit de Physique et d'Histoire.
Georget-Castellier, phần thưởng thứ nhứt Composition française.
Phần thưởng thứ nhì Lecture expliquée.
Luong-trong - Tuong, phần thưởng thứ nhứt d'Histoire.
Phần thưởng thứ nhì Mathématiques, phần thưởng thứ nhì d'Annamite.
Accessit de Chimie.
2e Anné Secondaire Locale
Phần thưởng d'Excellence — Phần thưởng tableau d'honneur.
Offert par l'Amicale des Médecins Auxiliaires de l'Assistance.
Duong-van-Lau, phần thưởng thứ nhứt Composition française, Lecture expliquée, Histoire, Géographie, Mathématiques, Sciences naturelles et Hygiène, Chimie.
Phần thưởng Physique.
Phần thưởng Morale, offert par le Patronage Laïque de Cochinchine.
Phần thưởng tableau d'honneur
Nguyen-van-Kiem, phần thưởng thứ nhứt Lecture expliquée, Physique, Dessin.
Phần thưởng thứ nhì Mathématiques, Géographie, Sciences naturelles.
Phần thưởng thứ nhứt Composition française, Histre, Chimie.
Phần thưởng tableau d'honneur
Le-van-Tinh, phần thưởng thứ nhì d'Histoire, Mathématique, Sciences naturelles, Physique.
Tran-van-Ky, phần thưởng thứ nhì Composition française, Lecture expliquée.
1er Accsait de Sciences naturelles.
2e Accsait d'Histoire.
Phan-van - Nga, phần thưởng thứ nhì d'Histoire.
1er Accsait de Composition française, Lecture expliquée.
To-ngoc-Chuong, phần thưởng thứ nhì Dessin.
1re Année Secondaire Locale
Phần thưởng tableau d'honneur
Le quan-Tiet, phần thưởng thứ nhứt de Géographie, Sciences naturelles, Chimie.
Phần thưởng thứ nhì de Physique
2e Accsait d'Histoire.

Khen Văn-hi-bang

Nay có ban hát Văn-hi-bang, ở Cho-lớn đến Vinhlong hát đã được một tuần rồi. Vì bọn hát ấy hát hay nên thầy mười Vi là Directeur du troupe, có mời anh em tôi; hôm tối bữa 3 Juillet đến xem chơi. Vậy nên anh em tôi có chung cùng nhau, đáng đứng cho ngài một lá cờ treo các đặng làm kỷ-niệm.

Nên anh em tôi nghĩ là cờ tam sắc là quí báu, trong cõi Đông-pháp ta. Lá cờ tam sắc là thầy ta có công mở đường day dỗ chúng ta trên sáu mươi năm rồi; cũng là nhờ ơn ấy nên có nhiều người ăn học giỏi mà lại được sự khôn ngoan.

Mới sanh ra được cái nghiệp cải-lương nầy! Mà cũng có nhiều bạn khác lợi cho chẳng phải một bạn nầy mà thôi. Mà bạn nầy hát hay. Mấy lời nói đây là lời nói thật chớ không tư vị. Khen trước hết đây là ông Bảo-Chân là thầy đặt những khôn khéo tới an nói thanh tao; và khen M. mười Vi thiệt khéo sắp đặt và cách cư xử với mọi người và với bạn hát chúng nó cũng đều vui lòng; sau hết khen đào kép có công tập luyện cho thành nghề và bon tài tử đờn đàn đó đều nhiệp nhau chắc chắn. Nên cũng nên qui ông qui bà và các tự qui đoàn qui thầy cũng đồng khen như vậy. Vậy nên anh em tôi hầu dựng cho troupe Văn hi-bang một là cờ tam sắc nầy đặng làm đến lịch lấy sự qui báu, tôi thành nào cũng trường là cờ ấy ra thì được sự manh mẽ. Còn sự ban thưởng các xứ khác thì cũng có thưởng những vật qui.

Chúc mừng Văn-hi-bang và cầu cho được sự lâu dài giúp rui cho mọi người.

Mấy người thưởng cờ.

Người Annam ta, có mấy họ?

Chẳng hay, mấy chục triệu, đồng bào ta đây, có đặng bao nhiêu họ, mà họ nào, là của mình, còn họ nào là của Tàu.

Như: Họ Huỳnh, Lê, Lâm, Hứa, là họ của Kí-ách-trù, hay là của Annam?

Ai biết, day giùm, cảm ơn.

Bất-Tri.

SỞ TẠO-TÁC
Arrond sasement de l'Ouest

Lời rao đấu giá

Chỗ ở ngày tháng và ở khắc cuộc đấu giá

Bữa thứ năm 17 août 1922, 10 giờ tại phòng-văn của quan Chánh bát-vật sở Tạo-tác Nam-kỳ ở tại Saigon.

Cuộc đấu giá: Chiu một chiếc đò máy đăng đưa ngang sông Mékong tại Mytho (Dường dịa-hạt số 6).

85 phòng đầu: 25.000$00.

Thể chun tạm và thiệt 500$00 và 600$00.

Mua giấy để giấy tờ đấu giá ai muốn coi thì đến coi.

Bureau du Service Ordinaire ở Annam-mới đường Ouest mỗi ngày giờ, làm việc thường trừ ra ngày chúa nhựt và ngày lễ.

Sông mà coi

Tôi xem trong tờ qui báo L.T.T.V. thấy mục đề « *Văn-dàn* » có bài bát-cú rằng : « Sống mà làm chi, sống vô dụng, sống mà làm gì. » Tôi vừa xem mấy câu ấy rồi, tôi liền sực nhớ đến phận tôi cũng lấy làm hổ thẹn cho tôi nữa. Nhưng vậy mà tôi xin khuyên vài lời quê-kịch cùng ai đó rằng: « *Khoan chớ nội.* » Vì tri ngu tôi tưởng rằng : Đứng Tạo-hóa sinh ta ra, mà người chưa cho ta chết thì chẳng có ai làm thế nào cho ta chết đặng cả ; nói tắc là, như tôi thấy nhiều người vì buồn riêng mà lén đi kiếm nơi vắng mà hủy mình, lại có kẻ khác gặp cứu ; ấy là Tạo-hóa chưa cho chết đó. Còn nếu cải lịnh mà hại mình, ấy mình là khiếp nhược vô dụng ngay, Tạo-hóa sinh con người ta đặng qui-hóa hơn hết các loại trong toàn trái địa cầu nầy và lại có trí sáng láng mình mẫn nữa, nhưng nhiều ít là tại có học cùng không học cho chẳng phải làm con người vô dụng.

Vậy bây giờ là đang nói thời đợi văn-minh, mà lại còn thêm cải-lương nữa, nên xin ai đó sống mà coi, trước coi sau học, vì là hiển đều đặng mà coi lắm ; Nào là hát bộ Cải-lương ; nào là giảng-đồ đi đám-ma cải-lương, chó đến đổi hội tuyển cử chức Hội đồng, Chánh phủ cũng Cải lương nữa, không nên sống mà coi sao ? Vì mình phận dân dã thì nên nương bóng thiếu quan mà xem lối văn-minh tới đây coi ra thế nào, rồi dầu có chết cũng cam thừa dạ mà ngậm cười nơi chín suối chớ ; có lẽ đâu lại vì bớn chút sự riêng mà chết chẳng, là sống lắm ru! ngại lại coi ngày lụn tháng qua, có bao xa mà hòng vội ?

Sống mà coi, là coi những điều hiện kiếm bày giờ, là những điều xin kể ra sau nầy :

1- Sống mà coi, kỳ dự cử Hội-đồng quản-hạt tới đây, ông nào đáng ra gánh vát phận trách-nhiệm lợi lạo, mà có ích Quốc và lợi Dân chăng ?

2 Sống mà coi nhà-nước duyệt trừ sự Đồ-hác và Đề 36 con cùng là việc trộm cướp phá hại dân lành nhà nước có tuyệt chăng ?

3- Sống mà coi, kiều-cư tự quyền tự-đắc dường bao mà không xài giấy bạc 1 cắt và 2 cắt của nhà-nước phát ra vậy ?

4- Sống mà coi, sự mê-tinh dị-đoan của đồng-bang ta đến chừng nào tỉnh ?

5- Sống mà coi, ông Huyền-Trang đối đáp cùng ông Lê-hoằng-Mưu ra thế nào, đặng coi cái lối ngôn luận của hai ông có học-thức văn-minh luận giải làm sao ?

Nên rằng sống mà coi, thà để cho Thiên-tạo hữu định kỳ phần mới là phải, lẽ đâu vội chết sớm cho khuất cái ánh văn minh đang sáng soi cùng khắp.

Ngọn đuốc văn-minh đang soi khắp lòng ta ấy là các tờ báo quốc-ám bây giờ dày làm cho thông hiểu nhiều điều có ích cùng là các điều lợi dụng riêng cho ta nữa. Thế thì xin ai muốn chết đó, hãy xem các nhựt-báo thì hết muốn chết, mà lại giải được con phiền muộn tự của ta nữa.

Ng-minh-VIỆT.

Ngày 12 Juillet 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Khai nước	7 3/8
Ngân hàng Đông-Pháp	7 1/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7 1/8
Ngân hàng Chartered	7 1/8

Quốc trái Đông-pháp...485O

GIÁ BẠC ARGENT FIN TẠI LONDRES

	Sớm mai Tại Paris ngày 27 Juil. 1922	
	Trả mắt	Trả lại
Ngân hàng Đông-Pháp	35 7/8	35 1/2
Ngân hàng Sanghong Shanghai	35 7/8	35 7/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai	35 7/8	35 7/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING
Tại Paris ngày 27 Juil. 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	84.91
Ngân hàng Hongkong Shanghai	84.91
Ngân hàng Chartered	84.91

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP
Tại Paris ngày 27 Juil. 1922

Va lợi 5%	87 fr 65	Va lợi 5%	1920	89	45
Va lợi 5%	1918 75 75	Va lợi 5%	1920	87	45
Va lợi 4..	1918 60 60				

BỈ ỐC

Giá lúa sau đây ấn định Chiếu hạn trả lại ở một trăm M M

Vinhlong	4.20 tới 4.40
Cái-răng	4.55 — 4.75
Bắc-liêu	4.60 — 4.80
Bạc-liêu	4.75 — 4.95
Rạch-giá	3.85 — 4.00
Giá tùy theo thường hạ trung	4.30 — 4.50

Giá gạo chở đến tàu không tính thuế mỗi bao lớn 100 kilô, giá mỗi trăm kilô

Gạo Âu-châu nº 1 20 C/cm, tấm	8.70 tới 8 75
Gạo Nhựt-Bổn nº 3 C/c —	7.40 — 7.75
Gạo Java nº 2 15 C/c —	6.85 — 7.20
Tấm	5.00 — 6.00
Cám	4.20 — 5.50

Nam-kỳ nông vụ

Đêm ngày 30 Juin 1922

Biênhòa. — Trong chỗ ruộng sâu thì các nhà-nông đều lo deo mạ dặng trong lúa sớm. Giá bực trung 100 kil-lô : Lúa 4 đồng còn 8 cắc 7 đồng 70.

Soctrăng. — Mưa gieo khắp chỗ đều xong xuôi rồi. Mạ mọc lên tươi tốt, cây nào cây nấy cao gần tới tới 30 đến 40 phân Trời mưa ít quá mà lại không thường nhưng mà trong đồng có đủ nước mà làm cây bừa đặng lo mùa tới.

Giá bực trung 100 kil-lô : Lúa 4 đồng 45 còn gạo 7 đồng 70.

Mytho. — Trong nửa tháng nay, mưa ít mà lại không thường. Trong mấy chỗ ruộng thấp thì có đủ nước cày bừa. Mạ lứa sớm mọc lên tốt.

Giá bực trung 100 kil-lô : Lúa 3 đồng 80 tới 4 đồng 15 còn gạo tư 6 đồng tới 7.10.

HẢNG
ông J.BRUNEL
Ở TẠI TOURCHAM

Máy xay gạo và giã cho trắng tư 2 tới sáu học, xay được 200 tới 500 kilô mỗi ngày, xay bằng tay.

Ai muốn thử thì gởi 20 đồng bạc thì ông J. BRUNEL ở tại Tourcham sẽ gởi imột cái học cho mình xay thử, mỗi ngày xay được 130 kilô, giần không có tấm.

Xin hãy gởi thơ cho ông **BRUNEL** ở Tourcham mà thương nghị.

Xe máy đạp hiệu ALCYON
đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lanh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lanh phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thinh hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

HẢNG
L. DESMARQUOY
VÀ CÔNG-TI
ở đường Bd Charner, môn bài số 114
SAIGON

MỚI HẠ GIÁ CÁC THỨ VỎ HIỆU:

« BERGOUGNAN »
DÙNG CHO **XE HƠI**

Xin mời các chủ có Xe-hơi đến mua thì quí vị sẽ được toại chí

SAO VẬY ?
Là vì thứ **VỎ HIỆU :**

« BERGOUGNAN »
là hiệu Langsa, giá đã rẻ mà lại làm cho quí-vị yên lòng

CÓ THỨ BÁN TẠI HẢNG

L. DESMARQUOY và Công-ti
đường Boulevard Charner, môn bài số 114

TẠI HẢNG CŨNG CÓ BÁN
VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP

TÀU HƠI NỔI CỦA ÔNG **FARMAN**
MỚI BÀY HIỆU :
« Le Passe-Partout »
— Nhàn le nhờ xe hơi —
— Tiện bề ghé các nơi —
— Chay chỗ nào cũng được —
— Thảo ra rất dễ —
Rạp lay như trỏ tay. —

Ấy là một thứ tàu rất lẹ làng, dùng máy hiệu **« ANZANI »** sức chạy 10-12 ngựa, và chạy bằng thứ chưng vịt kiểu phi-thoàn, chư vị và bằng hữu đi sông nầy rạch kia rất mau ; bất luận nơi nào, nước độ chừng một tất thì chạy được, hoặc ruộng khi có nước nổi cũng chạy được.

Chư vị tốn chừng năm ba lít dầu săng thì đi đặng 25 ngàn thước trong một giờ.

ẤY LÀ THỨ TÀU RẤT CÓ DANH TRÊN ĐỜI

Mau mau hãy gởi thơ mua tại xưởng đóng tàu hơi của ông Ch. BARDON, ở đường mé sông Khánh-hội SAIGON.

Tại đây là hãng thay mặt bán tàu cho ông FERMAN trong cõi Đông-Pháp.

Ch. BARDON.
Quai de la Marne Khánh-hội
SAIGON

HẢNG
ông P.Ribeyrolles & Cie
23, Rue Catinat, 23

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.
Có thợ rập máy giỏi ở tại hãng.

MÁY TỐT CHẮC, — Ai muốn sắp đồ thì nào, thì chỉ giảm không ăn tiền công.

Chư-tôn đi đâu cũng nghe nói « xe tôi không xấu »

Những người chủ xe hơi hiệu *DE DION BOUTON.*
Họ lại thường nói với chư-tôn :
« Xe tôi thiệt là hoàn toàn »
Là gì :
Xe tôi lịch-sự.
Xe tôi mảnh-mai.
Xe tôi chắc-chắn.
Xe tôi cần-kiện.

Chủ hãng trữ xe hơi hiệu *DE DION BOUTON* là :
MM. Berthet. Charrière & Cie
68 Bd Charner Saigon

Nếu chư-tôn có viết thơ hỏi đều gì về việc xe hơi *DE DION BOUTON* thì các ông sẽ gởi cho chư-tôn mọi đều. Các ông để cho chư-tôn chạy thử :
Xe 10 HP *Torpédo* 4 chỗ.
Xe 10 HP *Torpédo* 4 chỗ đi chơi xinh đẹp lắm.
Xe 10 HP Thượng hạng.
Một cái lạ lắm !!

Kỳ tàu tới sẽ chở lại thứ xe 15 HP.
Xe máy đạp hiệu *DE DION BOUTON.*

Lịch-sự — Chắc-chắn.

CHỰ-TÔN HÃY LỰA TỰ Ý MÌNH MÀ MUA TẠI HẢNG

PHOTO-STUDIO
ở Saigon đường Catinat, môn bài số 136-138

MÁY CHỤP HÌNH HIỆU :

Vest Pocket Kodak Achromatique	18 90
Vest Pocket Kodak Anastigmat Kodak F : 7.7	35 50
Vest Pocket Kodak Anastigmat Cook F : 6.3	78 00
Junior N° 1 6/9 Achromatique	38 50
Junior N° 1 6/9 Anastigmat Berthiot F : 6.8	75.00
Spécial Pliant N° 3 8/10 1/2 Obtur Compur 1/250. Object. Cook : 6.3	204.00
Spécial Pliant N° 3 A 8/14 Obtur Compur 1/250 Object. Rose : 6.3	247.60
Stéréoscopides Gaumont 6/13 modèle A objectif Tessar Krauss. F : 6.3	1800f00
Stéréoscopides Gaumont 6/13 modèle D objectif Taylor Rousset F : 6.3	556.00
Stéréo Panoramiques Mercobloc 6/13 objectif Hermagis F : 4.5.	1257.00
Le même, modèle 1922. Grand Luxe objectif Zeiss Krauss F : 4.5.	1687.00
Photographes Bloc 45/107 objectif Tessar Krauss F : 4.5.	1500.00
Véracopes Richard 45/107 objectif Berthiot F : 4.5.	1598.00
Jumelles extra plates Bellieni 9/12 objectif Berthiot F : 4.5.	950.00
Appareils 9/12, 6/12 X 9, 45/107 pour débutants.	
Appareils 13/18 et 18/24 pour professionnels.	

Ống dòm để dùng các thứ máy chụp hình.

Các máy chụp hình ấy có bán *tại nhà* **PHOTO-STUDIO**

Xin chư-tôn hãy đến mà xem thử coi, xin lấy ra mà thử. người ta sẽ chỉ cho mình thấy cách chụp ra làm sao, không phải là chỉ theo trong một cuốn sổ (catalogue) nhưng chỉ theo cái máy mình cầm tay.

MỰA CHỜ DẶN DÀ

L. CRESPIN
136-138, rue Catinat.— SAIGON. — (à côté du Continental)

Tôi đi qua đường CATINAT, tôi có thấy cái hình chi mà có bụi cây rậm, có mặt trăng tròn lại một hàng chữ ngang đề :

MARIE BRIZARD & ROGER

như hình trên đây chẳng biết họ muốn nói chi vậy a ru ?

— Thế mà thầy đọc mà không hiểu nghĩa muốn nói gì sao ?

— Phải biết thì tôi đâu có hỏi !

— Nếu thầy thật không biết, tôi xin vô lẽ chỉ cho thầy rõ rằng hãng ấy bán nhiều thứ rượu ngon, như là rượu ngọt **ANISETTE SUPERFINE DOUCE**, để cho các Bà, các Cô uống. Ở thứ công-nội gì mà ngon ngọt hơn nữa, như là **ANISETTE EXTRA-DRY**, là thứ nhẹ-nhàn ngon ngọt, cùng là **CURAÇAO TRIPLE SEC. CHERRY BRANDRY, CACAO CHOUAO, ABRICOT-BRANDY, PIPPERMINT,** và **RHUM W.CHARLESTON & Cie**, đều là các thứ rượu nhứt hảo hạng của dân Tây thường uống a.

— Vậy thiệt phải không ?

— Thiệt chớ, ai thèm nói cực thầy làm chi.

Thật chẳng có chi bằng rượu ANISETTE, rượu CACAO rượu CURAÇAO rượu CHERRY BRANDY của hãng **MARIE BRIZARD & ROGER,** chớ gì.

Có trữ bán lại hũng **DENIS FRÈRES**
là Đại-biểu ở *Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane.*

Cuốn vệ sanh chỉ nam năm nay mới in rồi, đủ các thứ thuốc đặng trừ các chứng bịnh, và có phủ theo hai tiểu-thuyết rất hay.

Vậy trong lục-châu, qui-vị nào cần dùng xin viết thơ ngay cho bổn-hiệu tại *đường Canton số 38 Cholon*, thì sẽ gởi đến cho qui-vị dùng không có tốn tiền bạc chi.

廣東二天堂大約房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE
38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles garantissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, [illegible] emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont au très bon état de conservation.

Sao lục từ bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng máy vị thuốc bên Trung-hoà. Thuốc của tiệm tôi không có môn chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn Mỗi tốc một đều là thuốc, của tiệm tôi đã lên chắng hạn.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG BỔ PHẾ CHỈ-KHÁI-HUỜN

Phơi con người ta là 1 ngôi chí tôn trong ngũ tạng, sở dĩ để hô hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái thể chất của phổi rất mềm mại, yếu ớt, vì vậy nên hễ có phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xâm, thì phổi đều chịu bịnh trước cả, làm cho hô-hấp phải ngưng trệ, mà sanh ra bịnh ho, nếu trước chẳng lo điều-trị đề càng ngày càng thêm nhiều rồi thành ra bịnh ho-lao thổ-đàm, lạc huyết, vân vân

Bổn đường ra công bào chế thuốc nầy tánh hòa hưởn, không khắt phạt, chuyên trị các chứng bịnh phổi, trước đó rất linh nghiệm, bật cứ sam-phụ-lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chỉ-khái-huờn* nầy được cả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày, sớm mai trưa, chiều, uống ba lần. Mỗi lần uống 14 huờn, đứa bé có thai mỗi lần uống 7 huờn, con trẻ mới tuổi uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 huờn, ba tuổi uống 3 huờn, nói tóm lại hễ thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 huờn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 huờn, theo người lớn, uống với nước trà.

Giá mỗi ve là.....0$10

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat, SAIGON

Hãng nầy bán giá rẻ hơn hết ở Saigon

Dầu thơm d'ORSAY (Paris)		N N TRẮNG	ĐỒNG HỒ CHUÔNG
Thứ «Leur cœur»	4 $ 80	« Au Coq Gaulois »	bằng nỉ-kén 2 $ 50
« Violette, Lilas, Rose Jasmin »	8 25	Nhãn hiệu (Paris) Bảo lãnh 5 năm. Bằng viên mộc thiệt không có cao-su. Bao bằng hải bổ trọng.	2 cái chuông 4 50
Chevalier d'Orsay	8 00		Chuông đánh ngừng 1 lát đánh, chuông đông đo 6 00
«Camélia»	6 00	Ở trong lăng 6 $ 80	Thứ Baby Ben » chuông đánh ngừng một lát đánh, hay là đánh luôn luôn, cái mặt đồng hồ có lĩnh sáng 8 50
Dầu Ambre de Luxe		« xếp con 6 50	
ve vừa vừa	7 00	cả thảy bằng nhiều 7 00	
ve thiệt tốt	21 00		
ve bằng cẩm thạch	27 00		

" Cục SÁ-BÔNG nhỏ BONDON người ta cần dặn làm : Giá bán mà vừa làm lời rao, 12 cục là. . . . . 2 $ 00

Sa-bông nhuộm « Dyfosm »		Thuốc xì-gà MINERVAS	Rượu thịt bổ của ông Lương
Thứ sa-bông nầy dùng giặt và nhuộm lấy mình nhuộm các thứ vải, đủ thứ màu ; đen, xám, xanh, hoe, hoét, hường tiềm v. v.		một hộp 25 điếu 2 $ 75	y Aubert là một thứ rượu trắng và bổ.
Mỗi cục 0 $ 20		LƯỢC	một ve 1 $ 80
12 cục 3 00		hộ Démélair 0 $ 95	6 ve 9 00
Chà-là Muscadet ở bên Algé-		thứ thay hột tóc 0 50	
rie, một hộp 1 50		thứ gẩy đầu 0 35	Vải tăng ong để may
8 hộp 12 00		Bàn chải răng 0 70	mùng hiệu (E. R.) bề dài 2m25 mỗi thước 1 80
Bánh Sô-cô-la « GYP »		Sa-bông đánh răng 0 50	— 2 50 1 80
một hộp 0 30		Dầu Botot 0 70	
12 hộp 3 00		Kéo tondeuse thợ hớt tóc 3 00	Cối xây trà phe Japy 2 00
		Dạo cạo có lưỡi 1 50	— thứ lớn 2 50
		Dù đàn bà càng tre, mâu tiềm, đồ đậm hay là xanh giá 5 00	Tủ sắt nhỏ bằng kẽm 2 chìa khóa 18×24 : 8 25

Sữa ca-rem CARNATION

Thứ sữa nầy thiệt là thứ sữa bò ở Californie, thiệt tinh khiết và không đường.

Một hộp lớn một lít. . . . . 0 $ 20 — 2 lít 1/2. . . . . 0 $ 40

có bán tại hãng

« Magasin-Universel »

Đường Catinat, số 187-193. — SAIGON

Nón trắng, hiệu « Casque Coq-Gaulois » bằng vỏ cây Liège, tinh hảo. (dám bảo lành răng chẳng có pha mủ thung), nhẹ nhàn lắm, chắc chắn lắm, bảo lành trong 5 năm :

Số 1 — lớp bố trắng, trong lót toàn nhiễu.	*Giá là :*	7 $ 50
Số 2 — lớp bố trắng, trong lót nhiễu, xếp tai . . .	«	7 00
Số 3 — lớp bố trắng, trong lót nhiễu trơn	«	6 15
Đồng-hồ, chuông reo (réveil) hiệu « MÉTRO » toàn bằng nickel, bảo chắc	«	3 75
Đồng-hồ nhỏ, bỏ túi, bằng bạc, khảm vàng	«	33 00
Đồng-hồ nhỏ, bỏ túi, bằng bạc, có nắp, chạy tám ngày	«	18 00
Dầu thơm, nước bông hường, hiệu « Colgate » mỗi chai . .	«	5 50
Đờn kèn Harmonicas, 96 tiếng, kiểu qui giá, có bao	«	3 00
Khăn lao mặt, chỉ thung, tốt lắm, một chục 12 cái	«	10 50
Khăn lao mặt, trắng, tăng-ong, một chục 12 cái	«	7 95
Khăn lao, bỏ túi, bố trắng mỏng, may biên, 1 chục 12 cái .	«	3 50
Dao nhỏ, bỏ túi, kiểu lớn, cán sắt, 1 lưỡi	«	0 65
Kiến mang che mặt trời, một kiểu, màu vàng có bao, dùng .	«	1 25
Kiến mang che mặt trời, một kiểu, kiến lieuzan	«	1 75
Bao cạo máy, kiểu chắc chắn, có bao đựng và 12 lưỡi dao .	«	2 75
Bố tăng-ong, may máng, biên E. R. thứ tốt thượng hạng :		
1° Bề khổ 2m25 = thì mỗi một thước . . .	«	0 15
2° Bề khổ 2m50 = thì mỗi một thước . . .	«	1 25
Bánh miếng Chocolat, hiệu « GYP » mỗi một hộp	«	0 30
Thuốc điếu lớn, cigare, hiệu lục tiềm e h Bonn, mỗi hộp 100 điếu	«	10 50

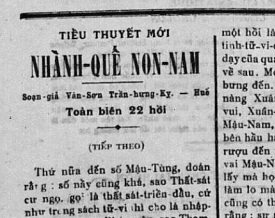

Một mình hãng DENIS-FRÈRES đại-lý cả Đông pháp thử hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán lẻ một xu nhỏ một hộp mà thôi.

Hướng truyền

Cuộc thi thơ của cô Ngô-thị-Quyên

Cuộc thi thơ của cô Ngô-thị-Quyên nay hội-đồng kiểm duyệt chấm đã xong. Cô thấy thơ gởi đến ùng thì là 003 bài mà hội-đồng chỉ lựa được có năm bài trụ hạng và chiếu bài bình hàng mà thôi. Nhưng trong năm bài trụ-hạng mà bài nào cũng có chỉ được mất, cho nên chưa có bài nào có thể gọi là toàn-bích được để mà khắc biển thờ hai bà Trưng được ; vì vậy nên cái giải-thưởng chưa dám quyết định về tay ai ; mà nghe trong năm bài trụ hạng mà thiệt bài đầu cũng không được giải thưởng vì không được toàn bích.

Vậy tôi lược đăng năm bài trụ-hạng ra để công-chúng độc lãm ; còn chín bài bình hạng thời kỳ sau bổn báo sẽ lược đăng tường-tất.

Năm bài trụ hạng :

I

Cấp nan em theo chị
Anh-hùng gái giống cha.
Muốn thù cơ độc lập.
Một trận tiếng hai bà.
Ơn nặng mong đền nước.
Thù riêng bỏ vì nhà.
Đồng nhân còn kỷ-niệm.
Nhan khói ngát gần xa.

Hữu-tô (Hanoi)

II

Ngựa Gióng đã lên không,
Rừng Thanh vội chứa đồng
Một chữ hoa nự Lạc.
Muôn đàm nước non Hồng.
Trăng tỏ gương hồ Bạc.
Mây tan dấu cột đồng.
Nên hường lòng cố quốc.
Xin khắn một lời chung.

Hoàng-thúc-Hối (Sontjan-Hanoi)

III

Độc-lập cỏi Nam-phương
Hai bà dựng chủ trương.
Giáng-sơn thâu một gánh
Tinh nghĩa ven đôi đường ;
Trưng-liệt đông danh tướng
Anh-hùng tiếng nữ-vương.
Dấu thơm ghi miếu cũ.
Muôn thuở để làm gương.

Nguyễn-hữu-Trí (Thủ khoa Hanoi)

VI

Nương-tử phất cờ đầu,
Long biển dưới gót Tàu.
Đã thâu về đất cũ.
Lại trả được thù sâu.
Độc-lập gây nền trước.
Anh-hùng để tiếng sau
Dấu thiêng hồ Lăng-bạc
Chính khí trải nghìn thu ».

Bình-giang-thượt (Thi-xhau) Hanoi

V

Cuộc thế dâu thay đổi,
Trời Nam cỏ chủ-trương.
Mã hồng ra một lượng.
Vậy trăng dựng nên vương.
Hất rợp cờ nương-tử.
Sông vang trống chiến trường.
Sử-xanh còn chép đó.
Ban giải thử soi chung.

Phan-thị-Nga (Hanoi)

Kết quả cuộc « Phần-thưởng lớn về việc xài dầu năm 1922 » trong kỳ đua vòng du Mans đủ chỉ sự thượng hạng các thứ dầu

« SPIDOLEINE »

dùng ít mà làm cho trơn chạy lời nơi.

Trích lục trong Báo « L'AUTO » ngày 29 mai 1922

Ai cũng biết rằng luật pháp năm nay cấm xài dầu hơn số 7 o/o (bảy phần trong một trăm) về việc xài dầu xăng, nghĩa là gần 1 lít chạy cứ nuôi trăm ngàn thước về những xe hảo mà chạy đường xa cũng bằng nhau dùng 15 lít carburant. Người ta đồng nhau rằng các thể-lệ đang dùng trong cuộc du-lịch lả vậy đó. Ấy vậy trong khoản riêng nầy thấy cuộc tấn ích đó số mà hễn nhiên và lại thường có vì-bội cuộc mau le của nhiều cái máy cần cũng gần bằng, đến chừ g xe chay tới thì chẳng thấy hao dầu nhiều như là *Bocchi, Milsant, Lahms, sur Meihia* thì không có xài dầu, mà *Lucien, Chenard,* và *Léonard,* sur *Chenard, Walcker,* cũng vậy.

Cái vấn-đề mặt góc ấy họ cũng có làm. Chư-hôn lại coi những xe CITROËN dùng dầu bao nhiêu : Ông POULAIN thủ thắng mà còn dùng 75 gr. trong 100 ngàn thước, nghĩa là ít hơn một lít, từ Paris qua Nice, Xe BIGNAN xài một góc ba lít dầu trong 100 ngàn thước, còn xe Voisin là một thứ xe mà tôi đã có nói trong chỗ khác rằng xe ấy đặng dùng 630 gr. nghĩa là ít hơn hai phần ba lít trong 100 ngàn thước, xe nầy chạy gần 80 bực trung. Chỗ nầy không có bao biếm nữa, chỉ có ngợi khen mấy nhà tạo-tập mà trong cuộc đấu phần-thưởng lớn về việc xài dầu chứng chắc một lần nữa rằng thức dầu hiệu Langsa là thượng hạng không thứ nào bì kịp.

Tấn ích trong cuộc dùng lubrifiant chớ chẳng gì, mà cũng tấn ích cho thứ lubrifiant tự nó, lấy lẽ việc chứng cải chối gì đặng. Vậy thì nên dùng tự vì ai, nếu nói ngay rằng mấy thứ xe đua mà ăn hàng nhứt trong mấy kỳ đua gắt thì đều dùng lấy thứ dầu **SPIDOLEINE ».**

CÁC NHÀ CÓ XE-HƠI

Nên hỏi mà mua những dầu Langsa hiệu « SPIDOLEINE » André Fils » là các thứ tốt, và lại rẻ, trong các nhà chứa xe đều có. Đại lý : L. Jacques & Cie 69 đường Catinat Saigon.

Cáo Bạch

Tiệm thợ bạc của tôi có bán hột thủy-xoàn nước trắng xanh, có cả rà thủy xoàn, có ngói sao và trái tiệm nhận bột xoàn làm sẵn để bán giá rẻ.

Lại có hột thủy-xoàn lớn nhỏ đủ thứ cũng có đồng hồ bằng vàng và bằng bạc hiệu :

« CYMA »

giá bán nhẹ hơn các tiệm khác

Như chư quí khách muốn mua đồ chỉ xin tới tiệm tôi thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Saigon le 15 Juin 1922

KYYUN

n° 179, Rue Catinat SAIGON.

Lời rao

Lời mấy chữ xe hay cho nước

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.G.M chạy xe mình.

Vo (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 13 $ 00.

Huột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường Dayanmont saigon.

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC NƯỚC CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC BẰNG KHỎE MẠNH LUÔN

« ngộ-nghĩnh các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra. Thuốc hoàn nầy trị các chứng bịnh :

NƯỚC DÃI, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI

BÁN TẠI Nhà đoạ Lương-y DEHAUT. 167, Faubourg St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, văn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trăng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta ; vì nhờ có người Tây và người Nam thấy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bàn hàng mà bán thuốc, hoặc thuốc theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lắc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng :

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả ;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ỷ theo toa của quan thầy.

Pommade Cadum

Trị những mụt nho nhỏ ngoài da

Dùng mà xức thì mụt phải khỏi mà lần hết, da liền lại lại như xưa. Muốn khỏi đau các chứng ngoài da thì xài nó cho kịp, nó cũng dứt sự ngứa tức thì, làm ra yên ái, và hết nóng nảy. Thuốc dán Cadum thần hiệu nhứt trị về những bịnh ngoài da như bịnh E zéma, boutons dartres, gale, peau écailleuse, éruptions, furoncles, ulcères, écorchures hémorroides, urticaire, croutes, teigne, coupures plaies, brûlures, piqures, etc.

Tiệm thuốc nào cũng có bán.

Trăm năm không phai

TIỆM-HÓA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

55 73, Boulevard de la Somme Saigon.

(ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, về được 2 cái bằng cấp đến nào Hànội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáohạch có biên rõ thước tất giá cả và cất nghĩa phân minh

Rượu bổ tốt bảo hạng là rượu Quinquina St. RAPHAEL. Thử đỏ và thử trắng. Có trử bán tại hãng DENIS FRÈRES là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hànội, Pnom-penh và Tourane.

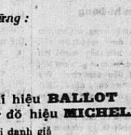

Làm cho dễ khát, cho mát và lại lắt

HÃNG
SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS
Garage S.I.T.

Làm Đại - lý cho cả Đông - Pháp những :

Xe-hơi hiệu DEDHAYE
Xe-hơi hiệu FORD
Xe-hơi hiệu ESSEX
Tàu-hơi hiệu NIEUPORT
Đồ dùng về điện-khí hiệu BALLOT
Có trử đồ hiệu MICHELIN

Nhà để xe tuy nhỏ nhưng để xe tinh cẩn người danh giá

Vì bởi giá rẻ mà chỗ làm lại cao thượng

Một NGƯỜI THỢ CHUYÊN MÔN ĐIỆN KHÍ ở bên Pháp-quốc, phụ sự tại nhà để xe, đặng lo trong việc máy-móc chạy bằng điện-khí và thử cho xe chạy.

CÓ ĐẶT CÁC THỨ MÁY CHẠY BẰNG ĐIỆN

CÓ BÁN ĐỦ MÓN ĐỒ ĐIỆN - KHÍ

TIỂU THUYẾT MỚI

NHÀNH-QUẾ NON-NAM

Soạn-giả Văn-Sơn Trần-hưng-Kỵ. — Huế

Toàn biên 22 hồi

(TIẾP THEO)

Thứ nữa đến số Mậu-Tùng, đoán rằng : số nầy cũng khá, sao Thất-sát cư ngọ, gọi là thất sát-triều-đẩu, cứ như trong sách tử-vi thì cho là nhập miếu, lại có sao Phá-quân, sao Tham-lang, sao Tử-vi, thiên phủ triều cung lạng, sao Tả-hữu, thiên phủ triều cung man, hung tinh lại đắc địa nữa, sau rồi càng được phú quí, nhưng cũng rồi cũng được phú quí, nhưng cũng rồi tuần triệt đương đầu như số Quế-anh rồi dây tiền vận cũng nhiều đều trắc trở.

Lúc chấm xong và đoán xong cả các số rồi, Kỳ-Trân ngồi ngẫm nghĩ một hồi lâu rồi nói : quan-huynh đã tinh-tử-vi-đẩu-số, tôi cũng vâng lời dạy của quan-huynh để chiêm-nghiệm về sau. Một lát, vừa thấy dọn cơm bưng đến. Phán-tài, Cảnh-Giai, mời nàng Xuân-Uyển ra uống rượu cho vui, Xuân-Uyển từ chối không dám Mậu-Nam, Đình-Nhàng đứng một bên hầu hạ rót rượu Phán-Tài uống rượu đến nữa chừng hơi say, mới vỗ vai Mậu-Nam mà nói rằng : châu gần lấy mà học hành, chớ lấy lời nói bác làm lo mà nhác nhờm bỏ học, chẳng cũng có thường nghe trong sách nói rằng : sự phục-đức cũng bởi được số mạn, mà người định có lẻ hơn trời được. Mậu-Nam vâng lời, đa.

Lúc hai ông khách đã đi rồi, Xuân-Uyển coi bộ buồn rầu lắm, chúng nó khi nào có hơi đau ốm, thì thiếp đã lấy làm lo sợ rồi, nay ông Phán-Tài chấm số của chúng nó, ông nói như thế, thì như con Quế-anh cùng thằng Mậu tùng, thiếp không lấy chi làm lo sợ cho lắm, duy chỉ số thằng Mậu-Nam thì lại yếu chiết, đến lúc mà nó gặp phải lấy con khờ số, thì can trảng thiếp như cắt như đâm, tài nào mà chịu cho đặng. nói đoạn, thì Xuân-Uyển hai tay ôm lấy Mậu-Nam mà khóc. Kỳ-Trân với vàng phân giải rằng : Vợ chồng ta sinh bình một mảy áo nghiệp không hề làm đến, có lẻ nào trời không thương đến ta, mà lại đang-họa cho ta hay sao, huống chi nói thì nói vậy, chưa chắc đã nhâm như thế cả, phỏng khiến mà thiên số đã an bày, nguyện có định phân như thế, không có lẻ việc đời khóc mà chuyển động được, chi cho bằng ta cứ nhâm mắt đưa chưn, để mà xem đức Đông-hoàng (1) sắp đặt cho ta đến đâu cho biết, chớ khóc lóc sầu thảm mà làm gì. Xuân-Uyển nghe chồng nói cũng có lý, mới lấy khăn lau nước mắt mà không khóc nữa.

Từ đó hai ông bà Quan-Thị cũng yên tâm, không lấy đều đó làm ngãi ngại nữa. Nhà quan thong thả, ngày xuân còn dài, cứa nhà mọi sự đều được bình yên cả, không cần phải kể làm chi.

Một bữa sai phé cho em bổ làm chức « Dâm-làm-phủ Nội-vụ, em có định « đến chiều ngày nay mới tiệc Đa-h « diện, để thiết đãi thân quyến. « Xin mời anh chị, các cháu tạm giời « gót ngọc, lại nhà em chơi thì em « lấy làm vui mừng lắm »...

Đào tường kính.

Quan thị Kỳ-trân xem rồi, liền nói với Xuân uyển, hai vợ chồng lấy làm mừng rỡ lắm, lập tức hiểu người nhà sửa soạn xe cộ và lễ vật khánh-hạ, rồi cùng với ba đứa con qua mừng quan Dâm làm mới là Đào cậu-thị.

Tiệc rượu mừng xong rồi, Kỳ-trân, Xuân-uyển cùng với mấy đứa con lại trở về nhà.

Một bữa nàng Quế-Anh tự trường học trở về thưa với Xuân-Uyển rằng : Thưa mẹ I con nghỉ con là một đứa gái ngày thơ, may mà lại được gã m nh vào dưới gối mẹ, lâu nay đôi con mẹ nuôi nấn hãy giờ cũng đã lớn khôn rồi, mấy lâu nay theo thầy, tuy là sức học con không lấy gì làm hơn ai được, song mà con cũng đã hiểu được cái nghĩa lý nhiệm-mầu, cái lẽ chỉ sâu xa, của đạo thánh hiền, ở phương Đông và phương Tây được ít nhiều vậy. Nay con trộm nghĩ : việc nhà mình nhiều sự nhọc-nhằng lắm, mà xuân thu mẹ ngày một thêm cao, xuân thu cao, thì cần lực tất một ngày phải suy kém, để một mình mẹ đương lấy bao nhiêu sự nhọc nhằng, thì trong lòng con lấy làm phần nàn lắm. Huống nữa việc vàng trong nhà là phận sự của con gái phải nên tập tành, mai sau ra mà đỡm-đương lấy chức-trách nội-tướng của nhà người, mới khỏi sai lầm.

(Mai tiếp).

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt lắm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trử mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đọn đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, vật thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn ĐỜI-TÂNG LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi. ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE ngài sẽ gởi cho không

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TUỔU của Laoung-g RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt càng là trán kiện tinh thần, bết kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ít đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt-nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, de thịt đỏ nẩu, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi vo là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 190, Cholon.*

Depôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

Tây hành lược ký

(TIẾP THEO)

4 giờ chiều ngày 25 tháng Mai tàu ở Colombo chạy, đến 8 giờ tối ngày 10, đi qua đất Guadafué, là đất Phi-châu, rồi vào vịnh Aden. Chỗ Guardafué có một hạng người thổ trước còn mọi rợ lắm; nghe nói cũng còn hạng ăn thịt người. Vì thổ dân hay khuấy nhiễu, nên ở chỗ nầy không đặt đèn vọng-đăng (phare) được, cho hay là chỗ rất hiểm; tàu đi lại, đêm tối, có khi lỡ chạy lạc đường vào đó thì bị hại. 3 giờ sáng 12, tàu tới Djibouti là tỉnh thành xứ Samalé, thuộc về Đại-pháp chiếm cứ chỗ nầy là cột để giao thông, vận tải thổ sản xứ Abyssinie là một nước còn độc-lập, ở Phi-châu; và làm bến tạm cho tàu ghé lấy than, lấy nước. Tàu đậu ở ngoài vũng đi thuyền vào bến. Trông vào bờ thấy nhiều đống muối, Chỗ nầy nguyên là một vật đất cát, từ lúc Đại-pháp lại đây, chừng khoảng vài ba mươi năm, mà nay dàng sá đã rộng rải, nhà cửa, phố xá cũng tử tế. Người Tây, người Ấn-độ Ai-cập rủ lại buôn bán; nhà Đông-pháp ngân-hàng cũng có một chi điểm ở đó, sở đi được lên bộ như tế, là có hai lề: Một là đáng xe lửa thông với xứ Abyssinie chạyước tám giờ đồng hồ mới tới; hai là tàu bè thường thường ghé lại, ở đấy khi hậu rất nóng nực, thường lên đến 40 độ; có khi suốt năm không có một trận mưa; cây cỏ không mọc được; duy có một it cây cối trên thành-phố đều là cây của người trồng cả, mà phải mất công tưới luôn luôn. Khi hậu tuy cực kỳ nóng nực, mà ít có thấp khí, nên người ở đấy it hay đau ốm bịnh hoạn. Người thổ-trước đều là người xứ Somali cả, người Á-thích-bá (Arabes), người Ấn-độ đến ở cũng nhiều. Tàu lại, họ đem những đồ vỏ ốc, lông chim uốt-trúc, lông mao có trắng, thuốc lá, quạt đưa đến bán. Người thổ-trước, thật đen, vóc người nhỏ, mà phần nhiều gầy guộc: gần chín tuổi, mà chơn nhỏ von von, không xứng với nhau, tóc thì lăn-quăn, vậy nuôi lại như tơ rối, mà không mọc dài ra được; sắc tóc bị nắng quá mà hoe hoe, đầu lại không đội nón, nên ngó vàng như lông bò; mặt người nào người nấy đen như mực, trừ ra hai con mắt và hai hàm răn trắng mà thôi, sắc răn phần đối hẳn với cái sắc mặt họ, nên càng nhìn càng ghê sợ! Họ có một thứ rễ cây dùng để xỉa răn, nên răn họ mới trắng trong như thế. Những đứa bơi lội xung quanh tàu, chịu hành khách ném xu xuống cho mà lặn lấy, cũng nhiều; những đứa ấy bảy giờ đã biết mặc quần rồi, không lỏa lồ như trước nữa, nhiều đứa tay có đeo một thứ bùa bằng da, hoặc bằng đá, bằng huyền, kêu bằng gris-gris, cho cả mập khỏi ăn, vì chỗ nầy có thứ cá ấy nhiều lắm. Chúng tôi lên dạo phố một hồi, lúc đã gần 9 giờ sáng mà dọc đường còn thấy nhiều người cứ đứng chuyện trò lơ-láo, không lo làm gì cả; có người thì dặt giường ngay trước cửa phố, bèn dàng đi, mà còn ngủ, chưa dậy, có người thì còn ngủ ở các hè nhà người ta, gần với súc vật; ăn mày và tàn tật cũng nhiều lắm. Trong chợ bán nhiều con lạc-đà, con-la, các thứ hoa quả rau, đậu, củi, cỏ khô v.. v.., toàn là đồ ở xứ Abyssinie đem lại; cá thịt cũng có, mà phần nhiều là thịt dê. Người thổ trước hết lấy da dê làm đồ xách nước và dựng đồ vật đi chợ. Có một thứ mứt trái chà-là, người thổ trước bay ăn lắm, mà xem thấy ruồi muỗi đậu đầy, thật là bẩn thỉu lắm. Nhà cửa người thổ trước và các hạng kiều ngụ như Ai-cập Á-rập, v.... v..., ăn ở cũng dơ nhớp quá. Trẻ con thật nhiều đưa nói được tiếng tây; có nhiều đứa lanh ra tình nguyện đem dàng cho mình đi xem, để xin tiền; nhiều đứa xin theo mình để làm đứa ở; nghe nói nhiều đứa đói quá, hay lẫn trốn dưới tàu, chờ tàu chạy mới ra, để người ta phải nuôi.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-VĂN-BÚP

(THỢ KHẮN ĐEN)

Propriétaire du Salé-dên & Bình-nhâm

LAITHIÊU

Chế làm khăn bông, Bombay và nhiễu tàu đủ kiểu tìm-thời, có kiểu cập tóc muốn kết dính lại dùng như nón vậy, rất tiện; phải đo ni, bằng muốn vấn thì khỏi đo. Con muốn dày mỏng tùy ý muốn từ 2 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng: hạng nhứt 3 đồng, hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Quí đồng sanh sẽ phải tới chịu thì phải trên 2 thước gởi contre-remboursement cũng trả tiền trước tiện cho 2 mối.

Kính cáo

Ai muốn **MUA SỈ** *(EN GROS)* những hàng **TƠ, LỤA BẮC-KỲ**, *(Soieries du Tonkin)* cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm.

Maison Tonkinoise

ĐỒNG - THỊNH

4, Rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều

Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm **Đồng-thịnh** ấy cũng trả lời tử tế.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lâu*

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm bổn mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mài-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu soi con mắt bằng ni-kèn, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thấy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các tường-ty cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có muốn làm hay là muốn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

MAY KÍNH.

NHÀ CHỤP HÌNH

"Photo Nadal"

đường Catinat, 120 SAIGON

Các nhà chụp-hình nghề và chụp-hình chơi,

Chu-tôn chớ nên mua kiểu chụp-hình, giấy chụp-hình, các vật liệu hóa-học hay là đồ phụ tùng, vân vân; mà không đến viếng nhà bán đồ chụp-hình **Photo Nadal**, 120, đường Catinat, Saigon.

Đến đó chư-tôn muốn cần dùng món nào, thì cũng có; như là:

Thao rửa thuốc, giấy cát-tông, đồ lường, kiến có khắc thước tắt, đồ đề lộc, ống đòm hiệu Zeiss et Berthiot, khuôn, cái thức, (Calibre), máy để cho người chụp hình chơi và đồ toàn bộ để cho nhà nghề.

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Định giá riêng cho những nhà chụp hình chơi.

棧客利名

Danh-Lợi Khách-sạng

Chư-tôn, nhà khách-sạng « **DANH-LỢI** » nay sửa-sang lại tinh-khiết sạch sẽ, có thông ngọn gió thanh-quang, có đặc đèn điện tỏ rạng, rất hạp với phép vệ-sanh; nhứt thiết phòng giường nệm gối đều là đồ tinh-hảo. Và lại có đặc chuông để kêu Bồi có phòng kin để tắm rửa, trà nước tiếp khách đều dùng đồ thượng phẩm cả. Thật là một nơi khách-sạng thú-vị vô song đó.

Cái xin chư-tôn huệ cố, bổn-sạng thật tình hoan-nghinh một cách vui vẻ.

棧客原名

DANH-LỢI KHÁCH-SẠNG

Đường Jaccaréo, số 37-39-41. Cholon.

Cần bạch.

Dầu đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chắc để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nó trược trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ ĐỀN ẮT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bảng sí tại Hãng **MARSEILLAISE D'OUTRE-MER**

Một mình trữ bán

Ở đường Ohier — SAIGON

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS — L. SOLIRÈNE — LABORATOIRE

SPÉCIALITÉS — PHARMACIE — PRODUITS CHIMIQUES

PHOTOGRAPHIE — PRINCIPALE — DROGUERIE

PARFUMERIE — FONDÉE EN 1865 — HERBORISTERIE

ACCESSOIRES — SAIGON — BANDAGES

MAISON DE PREMIER ORDRE

ĐÈN LÒA *đốt có màn sáng,*

hiệu BEST WIZARD.

It tốn dầu.

không hang hao,

Sáng trắng ngọn.

Không hay nghẹt.

Đẻ đốt.

RẺ

Nội Nam kỳ có một mình tiệm

TRAN - QUANG NGHIEM

84 *đường Espagne Saigon*

Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

Lời rao

Nay tôi diễn dịch Sớ-kỳ nầy dặng giúp vui cho bạn sách đèn và cho mấy em còn ở trong trường hiểu biết tích sử-ký nước Cao-mang từ khai bờ cõi cho đến dương kiêm Quốc-vương Sisowath.

Đề bán lại nhà in M. Joseph NGUYỄN VĂN-VIỆT 59, Rue d'Ormay Saigon, bán sỉ và bán lẻ, giá 0$ 50.

TRẦN-MINH-MẠNG.

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Cách một tháng trăm sau là lúc sao dời vật đổi rồi, dòng vua đã đổi thay qua họ khác rồi, và đế-đô cũng dời đi tỉnh khác rồi; ngày nọ, đông-cung thái-tử đi điền-điệp, tới chỗ biệt-thất đó, ở xa thì thấy nóc nhà kiểu xưa, lại gần, cỏ cây rậm rạp, bít mất hết thông trong, duy thấy cây cỏ mà thôi, song coi kỹ lại thì khác hơn lệ thường, là cây cỏ đính chuyện lại với nhau hết.

Thái-tử bèn hỏi dọ những nhà ở gần đó và quản-lĩnh theo hầu; thì kẻ nói nghe người ta nói chỗ ấy là yên, yêu qui ở đó nhiều lắm, tụi đông người lại nói là nhà hội của bóng chằn trong nước. Hễ đúng nửa đêm, mỗi ngày thứ bảy thì hết thảy bóng chàng đều hội nơi ấy mà luyện ma qui, dặng cho ma qui theo mà mách bảo việc quá khứ vị lai của những người tới coi quẻ và xin chữa bịnh. Phần đông hơn thì nói chỗ đó là động một bà chằn ăn thịt con nít; hễ thường bắt con nít lối về đó mà ăn thịt cho thanh tịnh khỏi sợ ai đến dòi hỏi, vì có một mình bà biết phép vô dặng phía trong mà thôi.

(*Chớ chi là chuyện tại nước Cao-man hay là nước mình, thì chắc cũng có người nói đó là chỗ của mả-lai rùi ruột ở*).

Nghe người nói phần phân bất nhứt như vậy. Thái-tử không biết nhứt như vậy. Thái-tử không biết dâu mà tin. Sau lại có người già cả nói rằng cách năm mười năm trước có nghe cha thuật chuyện lại rằng nơi chỗm cây rậm rạp đó, thì chính giữa có một cái lầu, trong lầu có một vị công-chúa, xinh đẹp như tiên, mà phải ngồi đủ một trăm năm dặng chờ một vị đông-cung thái-tử, có tiên duyên tức trái, đến thức tỉnh công-chúa thì công-chúa mới tỉnh giấc ngủ dặng.

Thái-tử nghe nói ngạt ngào, vì lòng nhân hậu của ngài muốn mở ách cho người bị nạn, tỉnh tư dục cũng muốn dặng người xinh đẹp và lạ lùng như thế mà làm vợ, và chỉ không hay tin đều quái dị cũng muốn tới đó coi tận mắt cho biết thiệt giả làm sao. Bởi rứa nên thái-tử dẫn quân trở lại chỗm cây ấy, rồi tới gần mà kiếm chỗ phá dặng vào, chẳng để thái-tử đi tới đâu thì cây cối đều vẹt ra hai bên, chừa một con đường cho thái-tử đi dặng. Thái-tử cứ đi vô hoài, theo đường cây vẹt ra mà đi vô, thấy thanh tịnh êm thì thái-tử lấy làm lạ, ngó ngoái ra phía sau, té ra không có một tên quân theo mình, vì hễ thái-tử đi qua rồi thì phía sau nhánh cây đều đính lại như cũ, quân lính vô không dặng. Tuy vậy mà bởi Thái-tử còn đương tuổi trẻ, tánh nết cang cường, và lòng giục cả dấy, nên không sợ chi hết, cứ việc theo con đường mà đi tới. Vô hết chỗm cây, thấy tòa nhà thì thái-tử đề đâu mình phát sợ, vì tại đó lặng lẽ như tờ, một cái là cây cũng không bị gió thổi mà động, rõ ràng là một bức sơn thủy chết, thấy mà lạnh mình. Thái-tử bước vào nữa thì thấy gà vịt chó mèo, và người ta thấy đều chết đứng, mà mặt mày vẫn còn tươi rói. Thái-tử lại gần coi kỹ thì nghe nơi lỗ mũi còn hơi thở mà nhẹ lắm, và thấy người thì tay vẫn còn dương cầm hoặc ly rượu, hoặc vật khác. Thấy vậy thái-tử đọ biết là không phải chết, mà là cứng mình mấy trong lúc dương khỏe khoắn làm công việc.

Thái-tử bước vô nhà, trước hàng ba đều lót bằng cẩm-thạch; thái-tử vô nhà trong, thấy quân canh thì trên vai vẫn còn vác súng, đứng sửng như hình đá vậy, cung-phi còn dương đứng hầu. Thái-tử bước sang phòng nầy qua phòng khác, thấy đâu đâu cũng có người ta, tuồng như là một chỗ cung điện, đông đảo người hầu hạ đương làm việc lăn xăn, mà ngặt có một đều là đâu thì dường cứng đó, ngực còn hơi thở mà không hề động địa đặng. Thái-tử vào một căng phòng sơn màu vàng, thấy chính giữa phòng có một cái giường, màn trướng xinh đẹp, trên giường có một nàng công-chúa, trạc chừng 15-17 tuổi, sắc nước hương trời, nơi phòng ấy ánh sáng dị thường, tuồng như có phép thần tiên tại đó vậy. Thái-tử tuy dạn song cảnh tượng đó cũng làm cho ngài lạnh mình, mà bởi thấy công-chúa rồi, nên ngài rảng bậm môi, và rung và đi lại gần bên giường rồi qui gối xuống.

Thái-tử vừa qui gối chưa thốt kịp một lời thì công-chúa đã nỗn mình rồi. Đó là thì giờ đã tới cho công-chúa sống lại. Công-chúa dụi mắt rồi mở ra, thấy thái-tử, diện mạo phi phàm, công-chúa bèn hỏi rằng: « Có phải là điện-hạ đó chăng? Cha chả, ngài làm cho thiếp đợi hèn lâu như rứa. Thái-tử nghe công-chúa thốt mấy lời thì lấy làm đẹp dạ lắm, bèn tỏ lòng cảm tạ nàng có công chờ đợi và tỏ lòng rằng mình nặng tình ân ái lắm.

(Sau sẽ tiếp theo),

L'Administrateur-Gérant : HUỲNH-VĂN-GIÁO

SAIGON — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 2.500 EXEMPLAIRES

Tirage à : 3125 ex

Saigon le 12/7/12